

LEGISLATIVNÍ ZMĚNY TENTOKRÁT PŘINÁŠÍ HLAVNĚ KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK

Od května letošního roku byl konsolidační balíček na pořadu dne v nejednom zpravodajství i diskuzích. Hovořilo se o jeho změnách i dopadech, a především nebylo jasné, jestli bude vůbec schválen a odkdy tak bude platit.

Nyní je již podepsán prezidentem a měl by platit od 1. ledna 2024. Mezi další významnou legislativní změnu patří také novela zákoníku práce, přinášející novinky hlavně v oblasti dohod.

Konsolidační balíček přinesl přes 60 novel

Cílem konsolidačního nebo také ozdravného balíčku má být snížení rozpočto-

vých deficitů během příštích dvou let o 150 miliard. Opatření se týkají například snížení národních dotací, objemů platů ve státní sféře nebo snížení podpory u stavebního spoření. K dalším změnám patří, že se zvýší sazba daně právnických osob z 19 na 21 procent, znovu se zavede nemocenské pojištění zaměstnanců ve snížené výši 0,6 % a dojde ke zvýšení daně z nemovitých věcí a upraví se také nepeněžitá benefity

zaměstnanců. Co se dále týče daní, sníží se sleva na manžela/manželku, zruší se sleva na studenta a takzvané školovní a dojde k úpravám v oblasti DPH. Konkrétně se sníží počet sazeb tak, že bude základní ve výši 21 % a snížená ve výši 12 %. Tím pádem dojde také k přesunu některého zboží a služeb. Ze snížené do vyšší sazby se tak přesunou například kadeřnické a holičské služby, točené pivo, služby autorů a umělců,

sběr, přeprava a zpracování komunálního odpadu, opravy obuvi, kožených výrobků a kol, úklidové práce a palivové dřevo. Jak uvádí ministerstvo financí, ze základní do snížené sazby DPH se přesouvá pouze příležitostná a zvláštní linková hromadná doprava osob.

Důsledkem této změny jsou také úpravy elektronického formuláře kontrolního hlášení a daňového přiznání k DPH. Ty se podle finanční správy týkají zejména popisů vybraných položek těchto formulářů. „*Ve formuláři kontrolního hlášení nadále zůstanou pole pro tři sazby DPH - základní a snížené -, a to jak z důvodu možného uplatnění nároku na odpočet daně v zákonné tříleté lhůtě, vykazování oprav základu daně a výše daně, tak i například z důvodu možného podání kontrolního hlášení a následného kontrolního hlášení za období před novelou zákona o DPH, účinnou od roku 2024,*“ uvádějí v tiskové zprávě a dále dodávají, že ve formuláři kontrolního hlášení dále dojde ke zrušení položky „Identifikátor datové schránky“ a u formuláře daňového přiznání k DPH se upraví pouze popisy u vybraných položek (řádků) formuláře a spolu s tím i příslušné pokyny k jeho vyplnění.

Změny čekají i dohody

Mnoha změn se na základě novely zákoníku práce dočkaly dohody konané mimo pracovní poměr. Řada z nich platí už od října letošního roku, ale některé budou platit od ledna 2024, jiné by měly být účinné až od července. Do té doby se však může mnohé změnit. Již platící novinky se týkají například rozvrhu pracovní doby, informační povinnosti zaměstnavatele nebo příplatků za víkendy. Od ledna pak pracovníci dělající na dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti získají nárok na dovolenou. „*Toto právo jim vznikne ze zákona automaticky při splnění příslušných podmínek. Ty jsou podobné, jako je tomu v případě pracovního poměru,*“ doplnil ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Od července by pak měly nabýt účinnosti

další povinnosti týkající se především hlášení dohod úřadům, což by však podle podnikatelských asociací mohlo znamenat faktický konec dohod.

Jan Wiesner, prezident Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR, pro server Podnikatel.cz uvedl, že změny způsobily komplikace s povinnostmi rozvrhovat pracovní dobu s předstihem. „*Rozvrh směn má smysl pouze u některých profesí a při nárazové práci jde především o zbytečné administrativní kroky na obou stranách,*“ myslí si. Podle právní expertky Hospodářské komory ČR Kateřiny Kozákové nárok na dovolenou zase významně zvýší náklady na zaměstnance a také například u projektů, na které jsou dohody nejčastěji využívány. „*Administrace dohod ve smyslu počítání vzniku hodin dovolené, jakož i přesné rozvrhování pracovní doby zcela ztrácí flexibilní charakter jak pro zaměstnavatele, tak ale i pro zaměstnance/bri-gádníka, jemuž povinné rozvrhování pracovní doby zaměstnavatelem zpravidla vyhovovat nebude,*“ přidává Josef Jaroš, šéf Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR.

Nová povinnost pro velké firmy

Od ledna bude platit nová směrnice týkající se nefinančního reportingu. Jde o směrnici o účetnictví ve znění směrnice o podávání zpráv podniků o udržitel-

nosti, která vyžaduje, aby velké podniky a kótované malé a střední podniky (MSP), jakož i mateřské podniky velkých skupin zahrnovaly do zvláštního oddílu své zprávy vedení podniku informace potřebné k pochopení dopadů podniku na otázky udržitelnosti a informace nutné k pochopení toho, jak otázky udržitelnosti ovlivňují vývoj podniku, jeho výkonnost a postavení. Jak uvádí Hospodářská komora ČR, nejprve se novým pravidlům budou muset podřídit podniky s více než 500 zaměstnanci, které i nyní spadají do působnosti směrnice o nefinančním reportování (NFRD) z roku 2017. Od roku 2025 budou zprávu o udržitelnosti muset zveřejňovat všechny velké společnosti nad 250 zaměstnanců. „*Firmy mají na přípravu implementace nové směrnice relativně krátkou dobu. Je tudíž nezbytné, aby již nyní zahájily příslušné kroky, které jim pomohou zmapovat dopad směrnice na jejich strategii v oblasti udržitelnosti, na podnikové výkaznictví, vnitřní kontroly a další klíčové procesy,*“ říká závěrem Markéta Horková, senior manažerka oddělení poradenství v oblasti změny klimatu a udržitelnosti z firmy EY Česká republika. ■

JANA LANGEROVÁ

Autorka pracuje jako redaktorka serverů Podnikatel.cz a BusinessCenter.cz